LIITE 3.3

Kuopion Presidentinkadun ympäristö

rakentamistapaohje

31.3.2017

HELT

HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki

Havainnekuva Mölymäen ja Keskuskentän alueista.

KAUPUNKIRAKENNE

Aleelle pyritään luomaan selkeä kaupunkimainen ilme ja kaupunkirakenne on tiivis. Tällaisessa tilanteessa rakennussuunnittelun ja yksityiskohtien laadulla on erityisen suuri merkitys. Korttelit sulkeutuvat suhteellisen tiiviisti katutiloihin päin mutta avautuvat aluetta ympäröiviin puistoihin ja alueen sisäiseen liikuntapuistoon. Kaupunkitila jakaantuu selkeästi julkiseen ja yksityiseen tilaan. Julkiset tilat ja puistot ovat huolellisesti viimeisteltyjä.

RAKENNUSMASSAT

Mölymäessä ja Keskuskentän alueilla kaupunkirakenne muodostuu selkeän kappalemaisista rakennuksista. Mölymäki sijaitsee korkealla mäellä ja alueen rakennukset, erityisesti korkeimmat talot näkyvät laajalle aluelle. Alue muodostaakin merkittävän lisän Kuopion silhuetissa. Korkeimpien rakennusten epäsymmetriset harjakatot ovat kaupunkikuvallisesti merkittäviä ja luovat alueelle sen ominaisen ilmeen.

Alueen rakennuksilla tulee olla selkeä hahmo ja vahva materiaalin tuntu. Rakennusten tulee näyttää yksiaineisilta ja olla luonteeltaan kappalemaisia. Rakennusten viistoilla muodoilla pyritään tiiviissä korttelirakenteessa avaamaan näkymiä asunnoista puistoihin ja liittymään ympäristön koordinaatistoihin.

PÄÄASIALLISET JULKISIVUMATERIAALIT

Rakennusten yksiaineisella olemuksella voidaan tukea niiden hahmottumista kappalemaisina ja veistoksellisina. Julkisivumateriaalit ovat korttelien ja rakennusryhmien sisällä yhtenäisiä. Värityksen ja julkisivujen yksityiskohtien vaihtelulla pyritään muodostamaan yhtenäinen mutta vaihteleva kokonaisuus. Kortteleiden välillä julkisivumateriaalit vaihtelevat, jokainen kortteli muodostaa omanlaisen kokonaisuuden.

Julkisivujen tulee olla laadukkaita. Elementtien havaittavia saumoja tai havaittavasti peitettyjä saumoja ei sallita julkisivuissa.

Rakennusten julkisivuissa pyritään rauhalliseen yleisilmeeseen ja rakennusten kaikki julkisivut tulee suunnitella yhtenäisellä tyylillä. Julkisivumateriaali jatkuu mahdollisimman alas asti ja sokkeli on mahdollisimman matala.

Sisäpihoilla, erityisesti korttelissa 98, suositellaan vaaleaa väritystä mikä parantaa sisäpihojen valoisuutta.

HELT
HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki

KATOT

Mölymäen korkeimpien rakennusten kattomaisema muodostaa Kuopion kaupunkikuvassa kauas näkyvän elementin. Samalla ne luovat Mölymäen kaupunginosalle omaleimaisen ilmeen.

Useimmissa kortteleissa rakennusten kattomuoto on epäsymmetrinen harjakatto. Katon harjasuunta on rakennuksen poikki vinoon käännettynä. Katon ratkaisu vaihtelee rakennustyypin mukaan.

Kattokerrokseen voidaan sijoittaa asuntoja (½ kerros). Katon lappeisiin voidaan sijoittaa terasseja ja kattolyhtyjä. Katon perushahmon tulee kuitenkin säilyä ehjänä. Kattomuoto suositellaan hyödynnettäväksi asunnoissa mm. parvitiloina ja korkeina huonetiloina.

Matalampien rakennusten katot muodostavat alueen korkeuserojen sekä vaihtelevien kerroslukumäärien vuoksi merkittävän osan kaupunkimaisemaa. Suositellaan, että matalampien rakennusten kattopinnat käsitellään kattoterasseina, viherkattoina tai aurinkopaneelien sijoittamiseen.

IV-konehuone ja muut tekniset tilat ja laitteet tulee integroida osaksi rakennusmassoja.

VIHERKATOT

Kortteleissa 92, 93, 94, 96, 97 ja 98 on loivia lapekattoja, joille suositellaan hulevettä pidättävien viherkattojen rakentamista. Kasvualustan paksuuden tulee olla vähintään 80 mm tai katto on varustettava vettä pitävillä rakenteilla tai järjestelmillä (kuitumatto, vettä keräävät kennostot tai kasetit tai putkistot). Katolla suositellaan käytettäväksi kotimaista alkuperää olevaa kasvillisuutta. Viherkattoihin voidaan yhdistää myös aurinkokeräimiä tai aurinkosähköpaneeleita. Viherkattoja saa käyttää myös jyrkillä lapekatoilla ja Presidentinkadun varren pientaloissa.

Korttelipihoilla sijaitsevat talousrakennukset kortteleissa 95 ja 100 tulee varustaa viherkatoilla.

Rakennusten matalien osien kattoja voidaan käyttää kattoterasseina, -puutarhoina tai kattoviljelyalueina.

AURINKOPANEELIT

Suunnittelualueella on osoitettu ne katot, jotka soveltuvat olosuhteiltaan (kaupunkikuva, kattokulmat, ympäröivien rakennusten mahdollinen varjostus ja kattolappeiden suuntaus) parhaiten aurinkoenergian hyödyntämiseen. Koilliseen, etelään tai lounaaseen suunnatut katot sijaitsevat kortteleissa 91, 95, 97, ja 98-103.

Harjakattojen tulee olla rakenteellisesti vahvistettu siten, että aurinkopaneelien sijoittaminen katoille on mahdollista.

Viherkattokasvillisuutta.

Kattoterassi. Kuva: Wikimedia Commons.

HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki

RAKENNUKSET, JOIHIN SUOSITELLAAN ENSISIJAISESTI HULEVETTÄ PIDÄTTÄVIÄ VIHERKATTOJA

KATTOTERASSI, KATTOPUUTARHA TAI VILJELYYN KÄYTETTÄVÄ KATTO

KATTOLAPPEET, JOTKA SOVELTUVAT PARHAITEN AURINKOENERGIAN HYÖYDYNTÄMISEEN

Viherkattojen, kattoterassien ja aurinkopaneelien sijoittamisen periaatteet

HELT

HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki

Puhtaaksi muuratut tiilipinnat tulee toteuttaa paikalla muuraamalla.

Tiilen ladontaa, kiiltoastetta, syvyyttä, saumaa tai näkyvää pintaa vaihtamalla voidaan tiilipintoihin toteuttaa hienovaraista vaihtelua ja jäsentelyä.

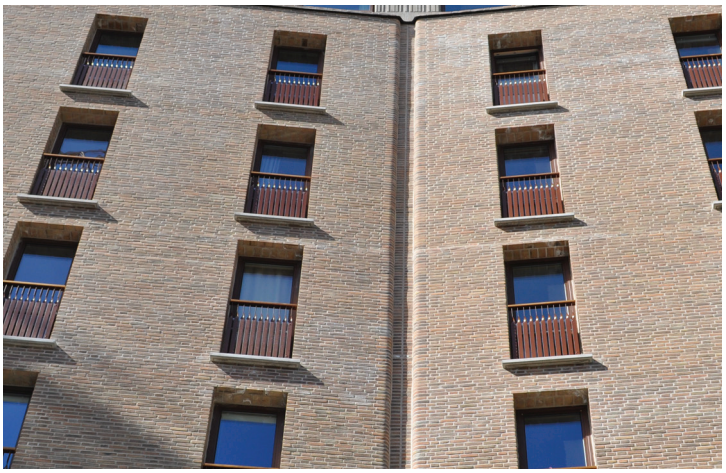

Suuret kokonaisuudet tulee jaksottaa käyttäen vaihtelevia tiilen sävyjä. Kortteleissa, joissa on useita rakennusmassoja eri rakennusmassat toteutetaan kukin omalla tiilen sävyllä.

Julkisivumateriaalit
paikallamuurattu tiili

HELT
HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki

Rappauspinnat.

Rappauksella saadaan aikaan yhtenäinen yksiaineinen julkisivupinta.

< Kortteleissa, joissa on useita rakennusmassoja eri rakennusmassat toteutetaan kukin omalla rappaussävyllä. Kuitenkin niin, että ne muodostavat yhtenäisen hallitun kokonaisuuden.

HELT
HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki

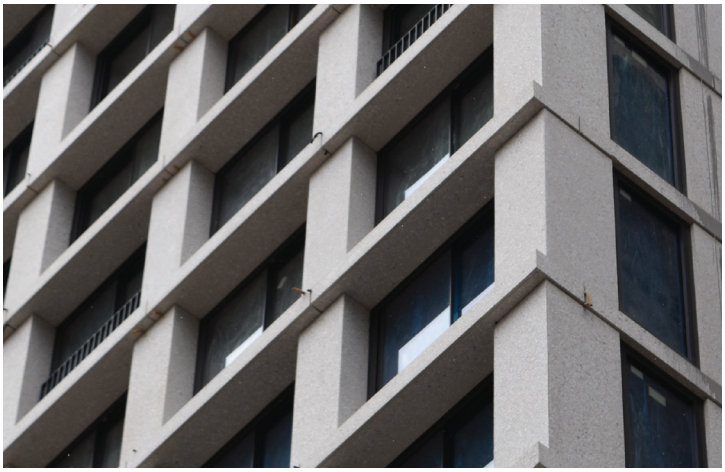

Betonielementtijulkisivut. Mahdolliset elementtisaumat eivät saa sijoittua julkisivun sileille pinnoille.

< Kuitubetoni. Kuitubetonia voidaan käyttää keveinä kuorielementteinä sekä parvekerakenteissa ja muissa vastaavissa rakennusosissa.

Laadukkaat lasi- tai metallijulkisivut.

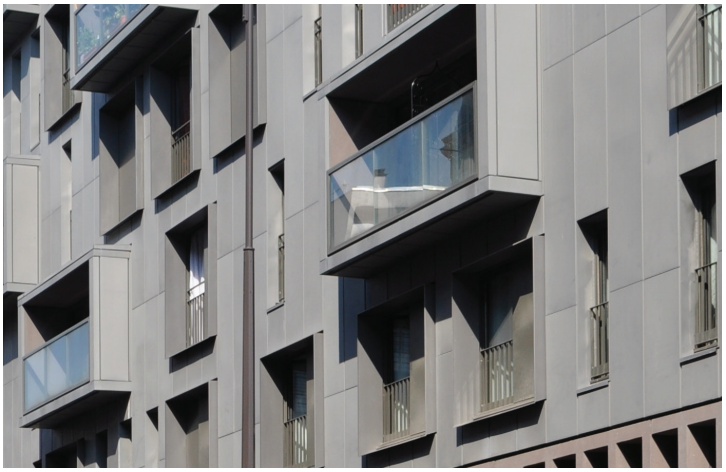

Julkisivumateriaalit
betonielementtijulkisivut, julkisivulevyt

HELT
HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki

SISÄÄNKÄYNNIT

Rakennusten pääsisäänkäynnit osoitetaan selkeästi katoksella ja/tai julkisivun sisäänvedolla. Sisäänkäyntien yhteydessä tulee käyttää laadukkaita materiaaleja esimerkiksi puuta.

MAANTASOKERROS

Katujen varsilla maantasokerros voi julkisivumateriaaleiltaan erota ylemmistä kerroksista. Katujen varsilla alimman kerroksen julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa. Katutason julkisivujen käsittelyssä ja detaljoinnissa painotetaan jalankulkijan näkökulmaa ja mittakaavaa. Alimpiin kerroksiin sijoittuvissa liiketiloissa ja asuntojen yhteistiloissa käytetään suuria ikkunapintoja.

Sisäpihojen puolella maantasokerroksen asunnoissa suositellaan maantasaisia asuntopihoja.

Erkkereillä voidaan toteuttaa julkisivuun vaihtelua. Erkkerit saavat katujulkisivuilla ulottua enintään 0,5 metriä julkisivupinnan ulkopuolelle.

PARVEKKEET

Aukioihin, puistoihin tai katuihin rajautuvilla julkisivuilla parvekkeiden tulee olla rungon sisään vedettyjä. Tavoitteena on yhtenäinen julkisivun ilme, jossa parvekkeet sovittautuvat osaksi julkisivun aukotusta. Parvekkeet saavat tulla ulos julkisivulinjasta korkeintaan 0,5 metriä. Parvekkeilla tulee olla yhtenäiset lasitukset ja kaiteet.

Sisäpihojen puolella ulokeparvekkeita ei saa tukea maasta.

Sisäänvedetyt parvekkeet sovittautuvat osaksi julkisivun aukotusta.

Julkisivulinjasta hieman ulonevat parvekkeet rytmittävät julkisivua. Maantasokerros on ilmeeltään avoin.

HELT
HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki

Ilmeeltään keveitä, julkisivusta ripustettuja parvekkeita.

PIHAT

Pihat ovat pääosin hyvin tiiviisti mitoitettuja kansipihoja. Onnistunut kansipihaympäristö vaatii huolellista ja ammattitaitoista suunnittelua, jonka tulee alkaa heti rakennussuunnitteluhankkeen alkuvaiheessa. Pihoista tulee suunnitella monitoiminnallisia ulko-oleskeluun kannustavia tiloja, joilla otetaan huomioon eri-ikäiset käyttäjät. Pelastusreitit ja nostopaikat tulee integroimaan muuhun pihasuunnitelmaan. On myös oleellista että pihojen pintamateriaaleina, portaissa ja muissa rakenteissa käytetään korkealaatuisia ja kestäviä materiaaleja, kuten luonnonkiveä ja puupintoja.

Maantasokerrosten asuntokohtaiset pihat tulee suunnitella pihan kokonaissommitelmaan liittyviksi. Pihoja ei saa aidata. Savunpoistoluukut tulee integroida muihin piharakenteisiin.

Pihoilla tulee käyttää kasvillisuuta monikerroksellisesti ja monilajisesti niin että pienelläkin pihalla vaikutelma on rikas ja vaihteleva eri vuodenaikoina. Köynnöskasveja käyttämällä voidaan pienenkin pihan istutuksissa saavuttaa kolmiulotteista vaikutelmaa. Kasvillisuusalueet tulee rajata korkeatasoisilla materiaaleilla. Pihatason yläpuolelle nousevia istutusaltaita tulee välttää. Kaikilla pihoilla tulee pyrkiä myös puiden istutusmahdollisuuteen. Kasvillisuuden käytössä tulee huomioida kansipihojen vaativat kasvuolosuhteet. Kansien reuna-alueisiin paikoin liittyvät luiskarakenteet tulee suunnitella huolellisesti ja monipuolisia istutuksia käyttäen.

HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki

Pyykinkuivaus- ja jätehuoltotilat tulee sijoittaa kiinteistöjen sisätiloihin.

Kansien rakennesuunnittelussa tulee huomioida istutusten aiheuttama kuormitus niin, että voidaan varautua kasvillisuusalueiden vaatimiin riittäviin kasvualustapaksuuksiin ja jotta myös kansipihoilla voidaan istuttaa puita.

Korttelissa 91 on maanvarainen piha, jolla tulee pyrkiä osittain säilyttämään nykyistä kasvillisuutta.

HULEVESIEN KÄSITTELY
Kallioisella alueella hulevesien imeyttäminen maaperään ei pääosin ole mahdollista. Tonttialueilta johdettavia hulevesiä viivytetään puistoissa ja muilla yleisillä alueilla. Kiinteistökohtaiset huleveden käsittelykeinot vähentävät kuitenkin hulevesijärjestelmän kuormitusta ja helpottavat sen toimintaa rankkasateiden aikana.

Kansipihakortteleissa suositellaan hulevettä pidättävien viherkattojen käyttämistä ja mahdollisuuksien mukaan kasteluvesisäiliöitä ja matalia sadepuutarhapainanteita. Viherkatoilla vettä voidaan viivyttää kasvualustassa tai erillisissä hulevesirakenteissa tai –säiliöissä. Pihakansien rakennekerroksissa voidaan vettä viivyttää jossain määrin. Kansien reuna-alueilla ja kiinteistöjen viereisillä yleisillä alueilla on paikoin mahdollisuus tutkia hulevesikasettien, -säiliöiden tai altaiden sijoittamista. Tornikortteleissa 95, 97 ja 99-100 huleveden viivyttäminen tonttialueella edellyttää vaativia rakenteisiin integroituja ratkaisuja.

Korttelissa 91 tulee viivyttää hulevesiä. Kortteliin voidaan rakentaa tonttien yhteinen hulevesiallas, josta voidaan suunnitella pihaympäristöä elähdyttävä korkeatasoinen vesiaihe. Allasvarauksen alueella käytettävä kasvillisuus suunnitellaan niin että se menestyy vaihtelevissa kosteusolosuhteissa.

Monikerroksellista kasvillisuutta ja asuntopihat.

Hulevesiallas pihalla.

Kaupunkiviljelyä pihalla.

Hulevesien käsittelykaavio

HELT
HELT Arkkitehdit Oy, helt@helt.fi
Töölönkatu 6, 00100 Helsinki